

N:o 169.

Af Herr Ola Jönsson: Om beviljande af ett lån å 150,000 R:dr åt Wallåkra stenkols-aktiebolag.

Då förbrukningen af stenkol inom vårt land redan är stor och enär den med hvarje år ökar sig, torde det ej vara för tidigt att vi söka göra oss tillgodo de skatter härutinnan, som vår egen jord gömmer i sitt sköte.

Kolbrytningen i ett land, der tillgång härfpå finnes, är ingalunda en likgiltig sak. Man behöfver blott se på förhållandena i England, och man skall lätt finna, att det är kolgrufvorna, som utgjort grundvilkoret för Englands rikedom och materiela öfverlägsenhet, och det är därför som Engelmännen med rätta benämna kolen för de svarta diamanterna. Men äfven i England har upptäckten af kolflötserna på många ställen och dess bringande i dagen varit förenadt med svårigheter, som endast genom otroliga ansträngningar och kostnader kunnat öfvervinnas; och så är det otvifvelaktigt öfver allt, der stenkol finnes, emedan flötsernas ojemna läge gör mångfaldiga och dyra borrhningsförsök oundvikliga.

Såsom jag ofvan antydt, är det fullt antagligt att äfven inom vårt land finnas rika kollager, dem man beklagligtvis hittills ej velat eller kunnat draga nytta af. Visserligen har stenkolsbrytningen vid Höganäs under längre tid med framgång bedrifvits, men tillgången af kol derstädes har dock relativt till landets behof af denna vara varit högst obetydlig, hvilket föranledt till undersökningar och brytning af stenkol äfven inom andra delar af Skåne, synnerligast inom Lugude härad der sannolikt öfver allt på större och mindre djup i jorden kolflötser finnas, och för detta ändamål har bildats ett bolag under benämningen Wallåkra stenkols-aktiebolag, hvilket för undersökningars anställande redan utgifvit stora penningesummor utan att dock ha lyckats vinna något fullt tillfredsställande resultat. Stora kostnader äro ännu i och för vidare undersökningar oundvikliga, helst som en dyrbar borrhmaskin nödvändigt måste inköpas, och fara är att bolagets egna tillgångar möjligen kunna för bestridandet af alla dessa kostnader blifva otilräckliga och såsom följd deraf företaget afstadna till obotlig skada för fäderneslandet.

Till förekommande häraf vågar jag med anledning af det anförda, och i betraktande af den stora vigt och det verkliga intresse för vårt land att dessa undersökningar må fortgå, samt under återopande för öfrigt af Herr Professoren Erdmans i ämnet afgifna utlåtande värdsammast föreslå:

det Riksdagen täcktes såsom lån, under vilkor som Riksdagen finner skäligt bestämma, bevilja Wallåkra stenkols-aktiebolag en summa af 150,000 Riksdaler att utgå under år 1868, mot förbindelse från bolagets sida att, så snart företaget lem-
nar därför tillräcklig vinst, återbetala såväl kapital som ränta.

Om remiss till Stats-Utskottet af såväl motionen som ofvan återopade utlåtande anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1867.

Ola Jönsson.

N:o 170.

Af Herr Sääf: Om beviljande af anslag för östra stambanans byggande från Norrköping till Linköping.

Ehuru den allmänna ställningen i landet, särdeles med afseende på lämpligheten af en ytterligare fortsatt utländsk skuldsättning, vid sistlidna riksdag föranledde inställandet af icke allenast nya jernvägars byggande utan äfven af en redan påbörjad och beslutad bansträckning, torde förhållandet vid innevarande riksmöte komma att något olika betraktas; helst Kongl. Maj:t i nådig Proposition angående fortsättningen af nordvestra stambanan dels föreslagit upptagandet af ett lån för nyssnämnda ändamål af fem millioner, dels förutsatt möjligheten deraf att Riksdagen beslutar upptagandet af ett större fonderadt statslån, hvori hela kostnaden för nämnda stambana då skulle inbegripas.

För att icke få den här ofvan omnämnda, redan påbörjade och beslutade jernvägsbyggnaden undanskjuten till en alltför aflägsen framtid, har jag ansett nö-